

Datum: 2021-08-23
Handläggare: Karin Berg
Direktr:
Diariernr: 2021.292 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Uppföljning anmälningar kränkande behandling läsåret 20/21

Ärendebeskrivning

Diskrimineringslagen (2008:567) och skollagen (2012:800) reglerar förskolans och skolans skyldigheter både vad gäller förebyggande arbete och vidtagande av åtgärder när en diskriminering eller kränkning ägt rum. Enligt skollagen 6 kap 10 § är all personal inom skolan skyldig att anmäla om ett barn eller elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling till rektorn. En rektor som i sin tur får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Som en del i det systematiska kvalitetsarbetet följer Barn- och ungdomsnämnden upp hur många anmälningar som inkommit till huvudmannen varje läsår.

Förvaltningens yttrande

För läsåret 2020/2021 har 967 anmälningar rörande kränkande behandling inkommit till huvudmannen varav 20 anmälningar rör förskolan och resterande 947 rör skolan. Antalet är en markant ökning från tidigare år och beror främst på ökade kunskaper hos rektorer och personal om skyldigheten att anmäla, förbättrade rutiner till följd av detta samt införandet av ett digitalt system för att anmäla och dokumentera utredning och uppföljning av kränkande behandling.

Anmälan ska göras så fort misstanke om kränkande behandling finns, rektor ansvarar för att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Vad gäller anmälningar i förskolan rör det sig i huvudsak om barn som bitit andra barn och där personal utrett huruvida det varit med uppsåt att bitas samt hur det utsatta barnet uppfattat situationen. Antalet anmälningar fördelar sig på ett fåtal förskolenheter. Av integritetsskäl redovisas ingen ytterligare statistik för förskolan. I tabellen nedan redovisas antal anmälningar per stadie och fördelning mellan könen.

Anmälningar per stadie (varav pojkar inom parantes)	F-klass - åk 3	Åk 4 - 6	Åk 7 - 9	Uppgift om åk saknas	Totalt
Totalsumma	438 (363)	422 (260)	81 (47)	6	947
I procent av antal anm.	46% (38%)	44% (27%)	9% (5%)		100% (70%)
Antal anm. per 100 elever	24,3	30	6		21

Av anmälningar från skolan rör 46 procent av anmälningarna elever i förskoleklass till och med årskurs 3, 44 procent rör anmälningar för elever i åk 4-6, 9 procent rör åk 7-9. Utav de utsatta är 30 % flickor och 70 % är pojkar. På högstadiet är antalet anmälningar förhållandevis jämt fördelade mellan könen jämfört med låg- och mellanstadiet där dryga två tredjedelar av de utsatta är pojkar. I sju procent av anmälningar har rektor, efter utredning,

slagit fast att händelsen inte varit kränkande. Elva av anmälningarna rör händelser där elever upplevt sig kränkta av personal (där skolans utredning visade i fyra av anmälningar att det inte var fråga om kränkning), resterande anmälningar rör händelser mellan elever.

Vid en jämförelse mellan fysiska och icke-fysiska kränkningar (består av kategorierna verbal, psykosocial, diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier, text/bild samt de anmälningar där ingen kategori valts) konstaterar förvaltningen att antalet fysiska kränkningar (514 anmälningar) är något högre än antalet icke-fysiska kränkningar (433 anmälningar). Pojkar är överrepresenterade i anmälningar som rör fysiska kränkningar (72% av alla utsatta elever är pojkar). Mellan könen är det förhållandevis jämt fördelat vad gäller icke-fysiska kränkningar med undantag för sexuella trakasserier (15% pojkar) och diskriminering (33% pojkar).

I fråga om var kränkningar sker visar verksamhetsårets anmälningar på att den största andelen händer på skolgården (40%), en fjärdedel av händelserna som anmäls har skett i klassrummet (16%) eller vid/i samband med idrott (9%). Fritidshemmet anges som plats i fyra procent av anmälningarna (vid analys av de anmälningar som gjorts för F-3 utgör fritids närmare 10%). Matsalen liksom andra inomhusområden såsom korridor/hall/entré/toaletter står för fyra respektive 18 procent. Ett fåtal anmälningar rör händelser i sociala medier liksom vägen till och från skolan. I sju procent av anmälningarna anges ingen specificerad plats.

Sedan augusti 2020 har förvaltningen implementerat ett digitalt system för att underlätta dokumentation och arbetsprocesser i fråga om händelser rörande kränkande behandling vad gäller anmälan, utredning, åtgärder och uppföljning. Förvaltningen noterar i sin analys att olika skolenheter kommit olika långt i implementeringsarbetet men konstaterar ändå att rapporteringsgraden ökat och att flera enheter har en anmälningsfrekvens där det är rimligt att anta att de händelser som kan utgöra kränkande behandling fångas upp och utreds.

Systemstödet, KB-process, är väldigt uppskattat, inte minst av skolans rektorer och kuratorer då inte bara hanteringen av specifika ärenden har underlättats utan även de möjligheter till uppföljning och analys på enhetsnivå som nu finns. Förvaltningen har under året riktat utbildningsinsatser gentemot skolans rektorer och framförallt kuratorer i systemet och hur det kan används på respektive enhet. Förvaltningen fortsätter arbetet med att följa och stötta förskolan och skolan i såväl det främjande och förebyggande arbetet som det utredande och åtgärdande arbetet.

Ekonomisk bedömning

Beslutet innebär inga kostnader

Förslag till beslut

Redovisningen godkänns.

Beslutet ska skickas till

Samtliga chefer inom Barn- och ungdomsförvaltningen

Helena Balte
Förvaltningschef

Karin Berg
Verksamhetsutvecklare

Helena Balte, Godkännare tjänsteskrivelse, 2021-08-24